

інших країн, наприклад Toyota (Японія), Mercedes-Benz (Німеччина), Samsung (Південна Корея) тощо. Це є підтвердженням того факту, що ці країни є «переможцями» в процесі перетворень, які відбуваються внаслідок конвергенції комп'ютерних і телекомунікаційних технологій і поширюють свій вплив на розвиток таких галузей, як охорона здоров'я, природничі науки, геноміка. А також ті компанії, що надають можливість безготівкового розрахунку. Тому серед концепцій брендингу, що мають прикладний характер і значний вплив на його розвиток, слід виділити такі, що мають глобальне та міжнародне значення в економічному розвитку – «глобальний бренд», «міжнародний бренд». У такому напрямку будуть реалізовуватися подальші авторські дослідження.

ВИСНОВКИ

Кожна компанія, яка хоче сформувати свій бренд, повинна володіти технологією створення, формування бренду. Розробка такої технології базується на пізнанні існуючих концепцій, аналізі брендингу компаній – лідерів світового ринку. Діючими й ефективними концепціями, що пропонують унікальні технології позиціонування, формування особливостей і конкурентоздатності продуктів на ринку, виступають концепції «Капітал бренду», «Колесо бренду», «Теорія іміджу», «4-D Брендинг», «Максимізація потенційних ринків», «Value-Based-Marketing». Аналіз світових брендів компаній-лідерів підтверджує прикладну значущість розроблених концептуальних положень і визначених ключових характеристик для конкурентоспроможності їх брендів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Александров Ю. Л., Рычков В. А., Терещенко Н. Н. Анализ потребительского рынка хлеба и хлебобулочных изделий. Маркетинг в России и за рубежом. 1998. № 2. С. 83–85.
2. Котлер Ф. Основы маркетинга: краткий курс. М. : Дialeктика, 2016. 496 с.
3. Евстратов А. В., Абрамов С. А. Стратегический маркетинг : учебное пособие. Волгоград : Волгоградский государственный технический университет, 2010. 85 с.
4. Аакер Д. Создание сильных брендов. М. : Издательский Дом Гребенникова, 2003. 440 с.
5. Огилви Д. О рекламе. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2020. 304 с.
6. Kapferer J.-N., Bastien V. The Luxury Strategy: Break the Rules of Marketing to Build Luxury Brands. London ; Philadelphia : Kogan Page Ltd. 2009. 336 p.
7. Гэд Т. 4D Брэндинг: взламывая корпоративный код сетевой экономики. М. : Манн, Иванов и Фербер, Стокгольмская школа экономики в Санкт-Петербурге, 2005. 232 с.
8. Эллвуд Я. 100 приемов эффективного брендинга. СПб. : Питер, 2002. 368 с.
9. Амблер Т. Практический маркетинг. СПб. : Питер, 1999. 400 с.

10. Траут Дж., Райс Эл. Позиционирование. Битва за узнаваемость. СПб. : Питер, 2017. 256 с.
11. Ламбен Ж.-Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива / пер. с франц. Б. И. Лифляндчик, В. Л. Дунаевского, С. А. Бурьяна. СПб. : Наука, 1996. 610 с.
12. Дойль П., Штерн Ф. Маркетинг-менеджмент и стратегии. 4-е изд. / пер. с англ. С. Жильцова. СПб. : Питер, 2007. 544 с.
13. Котлер Ф. Маркетинг в третьем тысячелетии. Как создать, завоевать и удержать рынок. СПб. : АСТ, 2001. 272 с.
14. Aaker D. A., McLoughlin D. Strategic Market Management: Global Perspectives. New York : John Wiley and Sons, Ltd, 2010. 354 p.

Науковий керівник – Отенко І. П., доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

REFERENCES

- Aaker, D. A., and McLoughlin, D. *Strategic Market Management: Global Perspectives*. New York: John Wiley and Sons, Ltd, 2010.
- Aaker, D. *Sozdaniye silnykh brendov* [Building Strong Brands]. Moscow: Izdatelskiy Dom Grebennikova, 2003.
- Aleksandrov, Yu. L., Rychkov, V. A., and Tereshchenko, N. N. "Analiz potrebitelskogo rynka khleba i khlebobulochnykh izdeliy" [Analysis of the Consumer Market for Bread and Bakery Products]. *Marketing v Rossii i za rubezhom*, no. 2 (1998): 83-85.
- Ambler, T. *Prakticheskiy marketing* [Practical Marketing]. St. Petersburg: Piter, 1999.
- Doyle, P., and Shtern, F. *Marketing-menedzhment i strategii* [Marketing Management and Strategies]. St. Petersburg: Piter, 2007.
- Ellvud, Ya. *100 priyemov effektivnogo brendinga* [100 Tricks for Effective Branding]. St. Petersburg: Piter, 2002.
- Ged, T. *4D Branding: vzlamyvaya korporativnyy kod setevoy ekonomiki* [4D Branding: Breaking the Corporate Code of the Networked Economy]. Moscow: Mann, Ivanov i Ferber, Stokgolmskaya shkola ekonomiki v Sankt-Peterburge, 2005.
- Kapferer, J.-N., and Bastien, V. *The Luxury Strategy: Break the Rules of Marketing to Build Luxury Brands*. London ; Philadelphia: Kogan Page Ltd., 2009.
- Kotler, F. *Marketing v tretem tysyacheletii. Kak sozdat, zavoyevat i uderzhat rynek* [Marketing in the Third Millennium. How to Create, Conquer and Hold the Market]. St. Petersburg: AST, 2001.
- Kotler, F. *Osnovy marketinga: kratkiy kurs* [Marketing Essentials]. Moscow: Dialektika, 2016.
- Lambert, Zh.-Zh. *Strategicheskiy marketing. Yevropeyskaya perspektiva* [Strategic Marketing. European Perspective]. St. Petersburg: Nauka, 1996.
- Ogilvi, D. *O reklame* [About Advertising]. Moscow: Mann, Ivanov i Ferber, 2020.
- Traut, Dzh., and Rays, El. *Pozitsionirovaniye. Bitva za uznayemost* [Positioning. The Battle for Recognition]. St. Petersburg: Piter, 2017.
- Yevstratov, A. V., and Abramov, S. A. *Strategicheskiy marketing* [Strategic Marketing]. Volgograd: Volgogradskiy gosudarstvennyy tekhnicheskii universitet, 2010.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В УМОВАХ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

©2021 ШКУРЕНКО О. В.

УДК 167.7:330.34

JEL: B41; M21

Шкуренко О. В. Методологічні положення управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки

Актуальною проблемою сучасної науки є формування наукової методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки, оскільки прагнення науковців додати власний внесок у науку пояснюється бажанням її розвивати й удосконалювати з метою розширення кола як теоретичних, так і практичних питань, які можуть бути вирішені із застосуванням сучасної термінології. Мета статті полягає у формуванні методологічних положень управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки. Проведено дослідження формування сутності методології, проаналізовано етапи розвитку методів і засобів наукового пізнання. Систематизовано та проаналізовано визначення дефініції «методологія», що дозволило визначити основні засади формування методологічних положень управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки, а саме: підходи, принципи, категорії, функції, інструментарій, парадигму. Виокремлено та надано характеристики категоріальному, концептуальному та інструментально-модельному рівням методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки. Розглянуто та визначено зв'язок емпіричних і теоретичних методів наукового пізнання. Доведено, що як концептуальний модуль методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки варто розглядати метатеоретичну єдність, що базується на онтологічних і гносеологічних ідеалізаціях, – методологічну парадигму.

Ключові слова: методологія, методи, управління, логістичне забезпечення, розвиток, циркулярна економіка.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-402-408>

Рис.: 4. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 17.

Шкуренко Ольга Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій, Державний університет інфраструктури та технологій (вул. Кирилівська, 9, Київ, 04071, Україна)

E-mail: dondyy@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0460-4800>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1742416/olga-shkurenko/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221967879>

UDC 167.7:330.34

JEL: B41; M21

Shkurenko O. V. The Methodological Principles of Logistical Provision Management for the Development of Innovative Cooperation in a Circular Economy

An urgent problem of modern science is the formation of a scientific methodology for managing logistical provision for the development of innovative cooperation in circular economy, since the desire of scientists to add their own contribution to science is explained by the desire to develop and improve it in order to expand the range of both theoretical and practical issues that can be solved with the use of modern terminology. The article is aimed at forming methodological principles for managing logistical provision for the development of innovative cooperation in a circular economy. The research of formation of the essence of methodology is carried out, the stages of development of methods and means of scientific knowledge are analyzed. The definition of «methodology» is systematized and analyzed, which allows to determine the basics of formation of methodological principles for the management of logistical provision for the development of innovative cooperation in the conditions of circular economy, namely: approaches, principles, categories, functions, instrumentarium, paradigm. The categorical, conceptual and instrumental-model levels of the methodology for managing logistical provision for the development of innovative cooperation in the conditions of circular economy have been distinguished and characterized. The connection between the empirical and the theoretical methods of scientific cognition is considered and defined. It is proved that as a conceptual module of the methodology for managing logistical support for the development of innovative cooperation in a circular economy should be considered a metatheoretic unity based on the ontological and gnoseological idealizations – the methodological paradigm.

Keywords: methodology, methods, management, logistical provision, development, circular economy.

Fig.: 4. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 17.

Shkurenko Olga V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor, Department of Business-Logistics and Transport Technologies, State University of Infrastructure and Technologies (9 Kyrylivska Str., Kyiv, 04071, Ukraine)

E-mail: dondyy@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0460-4800>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1742416/olga-shkurenko/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221967879>

Пояснити способи поєднання знання та діяльності, будову, організацію, способи одержання та обґрунтування знань можна за допомогою методологічного аналізу. Виявляючи умови та передумови пізнавальної діяльності, у тому числі

філософсько-світоглядні, методологічний аналіз перетворює їх у засоби усвідомленого вибору та наукового пошуку. Актуальною проблемою сучасної науки є формування наукової методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного

співробітництва в умовах циркулярної економіки, оскільки прагнення науковців додати власний внесок у науку пояснюється бажанням її розвинути й удосконалити з метою розширення кола як теоретичних, так і практичних питань, які можуть бути вирішені із застосуванням сучасної термінології.

Методологія має багатоаспектний характер, її складає філософія, яка в поєднанні з діалектикою, гносеологією та логікою виконує в пізнавальному процесі важливе завдання суб'єктивного осмислення об'єктивного розвитку [1].

Науковці [5–13] досліджували різноманітні аспекти методології, зокрема методологію наукових досліджень, оцінки процесів, явищ і систем.

Однак у наукових працях науковців не приділено уваги методологічним засадам управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки в організаційній єдності методології наукового пізнання.

Метою статті є формування методологічних положень управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки.

Процес пізнання, як основа будь-якого наукового дослідження, є складним і вимагає концептуального підходу на основі певної методології, застосування певних методів.

Наукове пізнання в сучасних умовах є основною формою пізнання реальної дійсності або навколишнього середовища. Процес наукового пізнання відбувається не стихійно, а цілеспрямовано і по суті є науковим дослідженням, яке має певну природу, структуру й особливості.

Метою наукового пізнання є отримання об'єктивного та істинного знання про досліджуваний об'єкт, явище або процес з виключенням упередженого та тенденційного ставлення до них. Основне завдання наукового пізнання полягає у виявленні об'єктивних законів навколишньої дійсності – природних, соціальних, економічних тощо, а також законів пізнання та мислення. Поряд із цим основною функцією наукового пізнання або дослідження є обслуговування потреб практики. Наука як форма пізнання переважно орієнтована на втілення її досягнень у практику, використання зміни навколишньої дійсності й управління реальними процесами.

Угносеологічному плані наукове пізнання або дослідження виступає як складний, суперечливий процес відтворення знань, що утворюють струнку систему ідеальних форм і логічних образів, закріплених, насамперед, у мові – природній або штучній. Наукове пізнання безперервно відтворює елементи на власній основі, тобто формує відповідно до власних норм і принципів. Такий процес безперервного оновлення наукою свого концептуального арсеналу є проявом процесів її розвитку.

Науковому пізнанню притаманні такі основні характерні ознаки, що наведені на *рис. 1*.

Безперечність наукової та практичної значущості наукового дослідження забезпечується в тому випадку, коли воно ґрунтується на досконалій методології.

Питання, пов'язані з методологією (від грец. *methodos* – шлях дослідження, спосіб пізнання; *logos* – слово, поняття, учення) наукового дослідження, почали вивчати ще за часів античності. Першочерго-

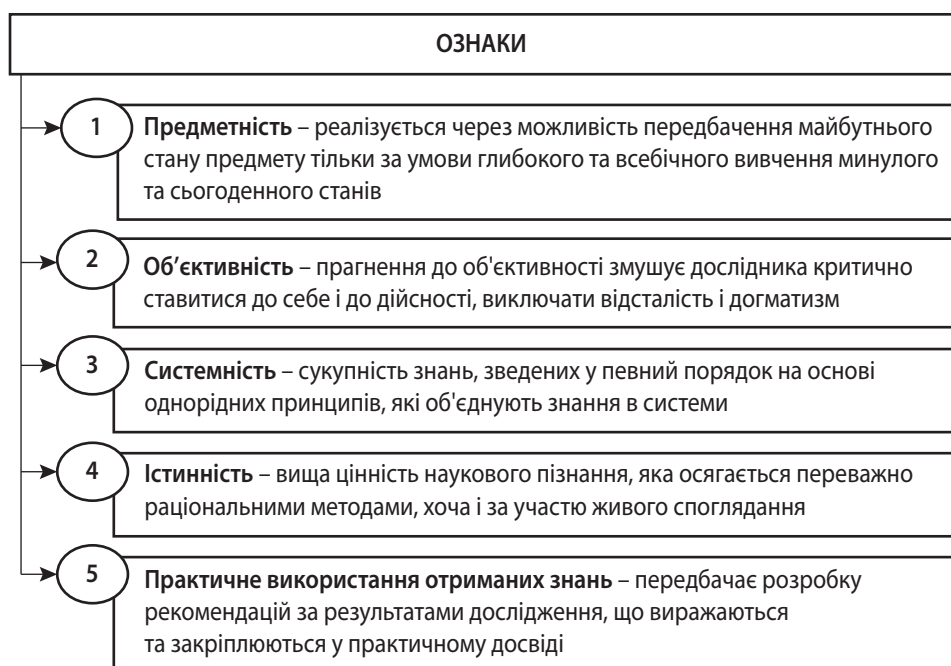

Рис. 1. Основні характерні ознаки наукового пізнання

Джерело: авторська розробка.

вого значення стародавні філософи – Платон, Сократ і Арістотель – надавали діалектичній сутності мислення. Арістотель вивчав принципи побудови суджень, питання термінології, правила умовиводів тощо. У XVI–XVII ст. Ф. Бекон та Г. Галілей довели, що наукове пізнання ґрунтується на планомірному експерименті. Раціоналістичний метод дослідження був запропонований Р. Декартом, який закликав «... достовірними вважати тільки ті положення, що чітко і виразно усвідомлені» [2].

Г. Гегель – батько діалектичного матеріалізму – стверджував, що вміння знаходження істини можливе через раціональну дискусію між співрозмовниками, що мають різні точки зору [3]. Одним зі шляхів до мети діалектичного матеріалізму є сократів метод, що полягає у вилученні зі списків кандидатів на істину (*reductio ad absurdum*) ту гіпотезу, що веде до протиріччя. Інший діалектичний метод подолання незгоди – протиставити два протилежні твердження, тезу та антитезу, і зняти суперечність через третє твердження, що було б синтезом тези та антитези. Г. Гегель утвердив діалектику як загальний метод пізнання та духовної діяльності. Він дослідив протиріччя розвитку буття та мислення.

Отже, кожна конкретна наука використовує свою методологію та спеціальні методи [4].

Водночас поняття методології не має єдиного трактування в літературних джерелах, у тому числі й у довідниках, що можна пояснити його складністю та багатозначністю (табл. 1). Більше того, навіть у одних і тих самих джерелах часто дається декілька визначень методології, які не завжди між собою узгоджені. Неоднозначність у підходах до трактування методології наукових досліджень ускладнює науковий пошук та оцінювання його результатів.

У Великому економічному словнику методологія в перекладі з грецької трактується як вчення про

метод і визначається як система принципів і способів організації та створення теоретичної та практичної діяльності людини, а також є вченням про цю систему [17].

Методологія наукового пізнання представляє собою філософське вчення, що розглядає проблеми наукового пізнання, його логічні принципи, прийоми, методи і форми (рис. 2).

Завдяки методології реалізується функція стратегії пізнання, що дозволяє знайти перспективні напрями пізнання та обґрунтувати їх, при цьому запобігти використанню невірних методів пізнання.

Методологія наукового пізнання як фундамент управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки є сукупністю наукових теорій, ідей, принципів, методів і моделей пізнання логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва з виділенням категоріального (визначення структурних компонентів), концептуального (сукупність теоретичних концепцій), інструментально-модельного (сукупність способів, методів і моделей) рівнів. Графічно методологія управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки наведена на рис. 3.

Перший рівень методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки передбачає визначення категорій «управління», «логістичне забезпечення», «розвиток», «інноваційне співробітництво» та «циркулярна економіка».

На другому рівні методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки узгадуються теоретичні концепції.

Рис. 2. Сутнісна характеристика методології наукового пізнання

Джерело: авторська розробка.

Систематизація визначення дефініції «методологія»

Автор(-и), джерело	Визначення методології
Шейко В., Кушнарєнко Н. [5]	Концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища
Машков А. [6]	Теоретична основа деяких спеціальних, доволі приватних прийомів та засобів
Радько Т. [7]	Спеціальний розділ теорії пізнання, який являє собою логічне обґрунтування історичного шляху, засобів, прийомів науково-дослідницької діяльності в різних сферах
Вишневецька С. [8]	З одного боку, – це сукупність методологічних принципів, прийомів, способів, засобів, методів і методик наукового пізнання, а з іншого – наука про методи
Комаров С. [9]	Теоретичне обґрунтування використовуваних наукою методів пізнання навколишньої дійсності, вчення про наукові методи пізнання. Метод учений розглядає як внутрішню організовану систему загальнофілософських, загальнонаукових і приватно-наукових принципів, прийомів, засобів пізнання державно-правової надбудови. Відповідно, методологія – це застосування обумовленої діалектикою сукупності певних теоретичних принципів, логічних прийомів і спеціальних способів дослідження державно-правових явищ
Сурмін Ю. [10]	Вчення про метод діяльності, який охоплює принципи, методи діяльності та знання, відображає їх і складається з методології пізнання, методології практичної цілісності та методології оцінювання (аксіометодології)
Костицький М. [11]	Вчення, цілісна теорія з поняттями та категоріями, світогляд, крізь призму яких і здійснюють пізнання за допомогою методів відповідно до технології їх застосування – методики. Тобто є метод, методика та методологія. Вони, з одного боку, знаходяться в ієрархічному зв'язку, з іншого – можуть існувати доволі автономно. Наприклад, метод спостереження застосовують у більшості наук, попри те, що він найбільше пов'язаний з позитивістською методологією, емпіризмом. Тобто, щоб спостерігати за природою, соціумом, процесами та явищами, необов'язково позиціонувати себе як позитивіста чи емпіриста»
Поппер К. [12]	Виділяє притаманність сучасній науці не лише логічної форми, а й, крім цього, специфічної методології
Конверський А. [14]	Тип раціонально-рефлексивної свідомості, що спрямований на вивчення, удосконалення та конструювання методів і має два основні значення: по-перше, це система певних правил, принципів і операцій, що застосовують у певній сфері діяльності (науці, політиці, мистецтві тощо); по-друге, – учення про цю систему, загальна теорія методу

Джерело: систематизовано автором.

На третьому рівні обирається сукупність принципів, методів і моделей.

Як було зазначено вище, існують різні рівні методологічного аналізу. Конкретно-наукова методологія зі своїми методиками має справу з технічними прийомами, приписами, нормативами, формулює принципи та методи конкретно-наукової діяльності, описує й обґрунтовує їх. На другому рівні реалізується загальнонаукова методологія як вчення про принципи, методи та форми знання, що функціонують у багатьох науках, які відповідають предмету й об'єкту дослідження. Це методи емпіричного дослідження, а саме: спостереження, вимірювання, експеримент; емпірико-теоретичні методи – аналіз, синтез, індукція, аналогія, дедукція тощо, а також такі форми знання, як поняття і закони, гіпотези і теорії, що наведено на рис. 4.

Погоджуємося з думкою Т. Куна [15] і як концептуальний модуль методології управління логі-

тичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки будемо розглядати метатеоретичну єдність, що базується на онтологічних і гносеологічних ідеалізаціях наукового товариства, – методологічну парадигму. Парадигмальності як ознаці зрілості наукового дослідження притаманні певні функції – забезпечення цілісності, однорідності, функціональності науки, спрямування її руху [13; 16]. Методологічна парадигма, запропонована Т. С. Куном, є апогеєм критичного раціоналізму і передбачала трансформацію моделі розвитку науки – від кумулятивістської моделі з поступально-еволюційною траєкторією змін до революційної моделі [15]. Методологічна парадигма використовується в багатьох науках і розглядається у вузькому змісті як зразок, а в широкому – як «світоглядний каркас». К. Бейлі розглядає парадигму як «...деякий перспективний фрейм референції (*a perspective frame of reference*) для аналізу об'єкта, який складається із сукупності концептів і припущень» [16].

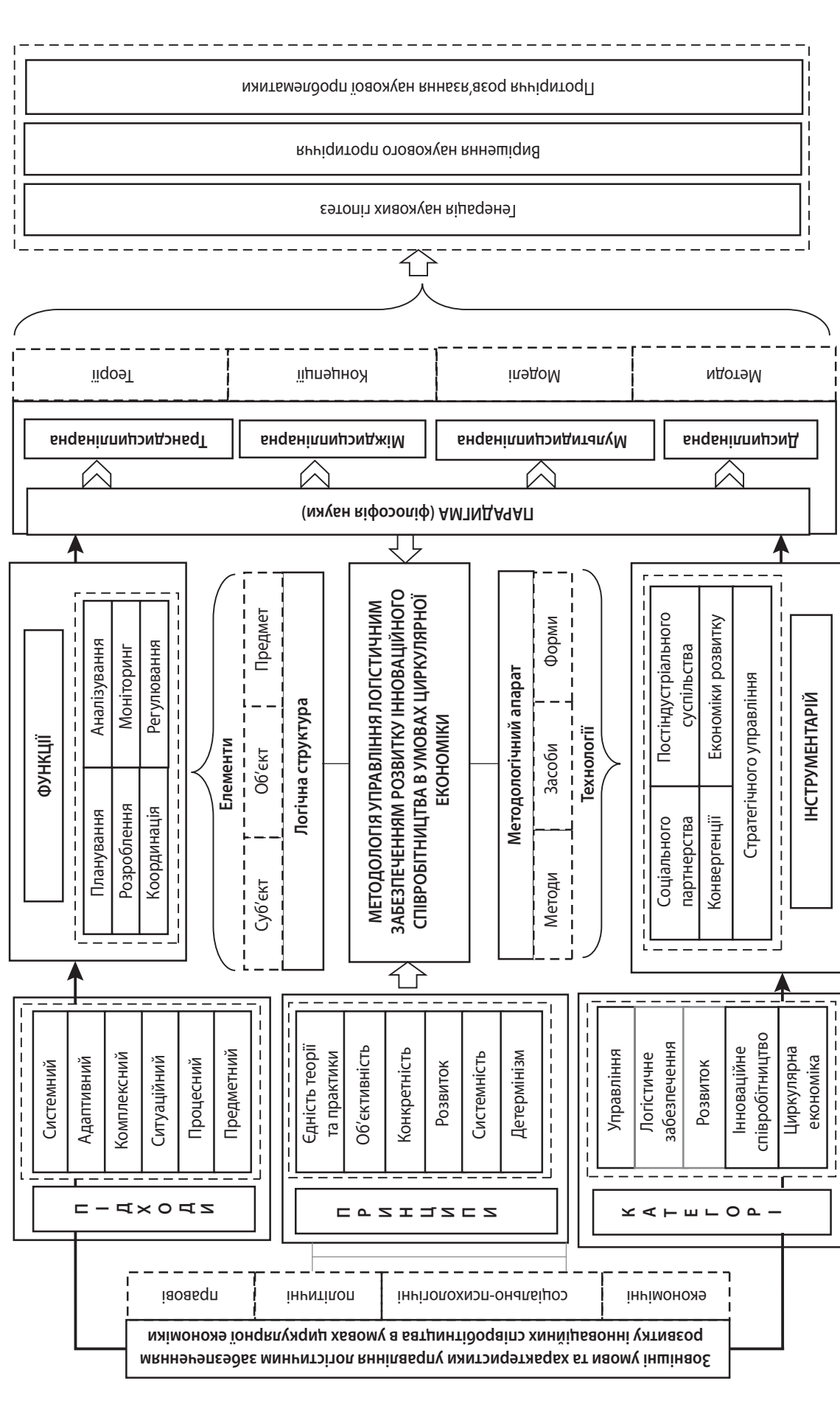

Рис. 3. Методологія управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки

Джерело: авторська розробка.

Рис. 4. Методи наукового пізнання

Джерело: авторська розробка.

Складовими методологічної парадигми, що служать теоретичним підґрунтям для управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва, є теорії та концепції. На підставі концепцій і теорій, враховуючи особливості управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки, здійснюється вибір методів і моделей дослідження, ідентифікація отриманих результатів з розробкою практичних рекомендацій.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано формування сутності методології, проаналізовано етапи розвитку методів і засобів наукового пізнання. Визначено основні засади формування методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки, а саме: підходи; принципи; категорії; функції; інструменти; парадигму (філософію науки). Розглянуто та визначено зв'язок емпіричних і теоретичних методів наукового пізнання. Доведено, що як концептуальний модуль методології управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки варто розглядати метатеоретичну єдність. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Тарахонич Т. І. Методологічний інструментарій наукового пізнання. *Правова держава*. 2017. Вип. 28. С. 118–126.

2. Декарт Р. Сочинения : в 2 т. М. : Мысль, 1989. Т. 1. 654 с.
3. Pinto R. C. *Argument, Inference and Dialectic: Collected Papers on Informal Logic / an Introduction by Hans V. Hansen*. Springer, 2001. 168 p.
4. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Професіонал, 2004. 208 с.
5. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності* : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання-Прес, 2002. 295 с.
6. Машков А. *Проблеми теорії держави і права. Основи* : курс лекцій. Київ : К. І. С., 2008. 470 с.
7. Радько Т. Н. *Теория государства и права* : учебник 2-е изд. М. : Проспект, 2009. 752 с.
8. Вишновецька С. В. *Методологія науки трудового права* : монографія. Київ : Ніка-Центр, 2014. 332 с.
9. Комаров С. А. *Общая теория государства и права* : учебник 7-е изд. СПб. : Питер, 2008. 512 с.
10. Сурмін Ю. П. *Майстерня вченого* : підручник для науковця. Київ : Консорціум з удосконалення менеджмент-освіти в Україні, 2006. 302 с.
11. Костицький М. Деякі питання методології юридичної науки. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 3–11. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/3056/1/2013_1_kostytskyi.pdf
12. Поппер К. *Логика научного исследования*. М. : Республика, 2004. 608 с.
13. Савостьянова М. В. Структура та функціональний діапазон парадигмальної науки. *Філософія науки: традиції та інновації*. 2010. № 1 (2). С. 18–26. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/757/1/Struktura%20ta%20funktsionalnyi%20diapazon.pdf>

14. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. А. Є. Конверського. Київ : ЦУЛ, 2010. 352 с.
15. Kuhn Th. S. *The Structure of Scientific Revolutions*. 2nd Ed., Enlarged. The University of Chicago 1970. 222 p. URL: <https://www.lri.fr/~mbl/Stanford/CS477/papers/Kuhn-SSR-2ndEd.pdf>
16. Bailey K. D. *Methods of Social Research*. 4th ed. New York : Free Press, 2007. 592 p.
17. Большой экономический словарь / под ред. А. Н. Азриляна. 7-е изд. М. : Ин-т новой экономики, 2008. 1472 с.

REFERENCES

- Bailey, K. D. *Methods of Social Research*. New York: Free Press, 2007.
- Bolshoy ekonomicheskii slovar* [Big Dictionary of Economics]. Moscow: In-t novoy ekonomiki, 2008.
- Dekart, R. *Sochineniya* [Essays], vol. 1. Moscow: Mysl, 1989.
- Komarov, S. A. *Obshchaya teoriya gosudarstva i prava* [General Theory of State and Law]. St. Petersburg: Piter, 2008.
- Kostytskyi, M. "Deiaki pytannia metodolohii yurydychnoi nauky" [Some Questions of Methodology of Legal Science]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, no. 1 (2013): 3-11. http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/3056/1/2013_1_kostytskyi.pdf
- Kovalchuk, V. V., and Moisieiev, L. M. *Osnovy naukovykh doslidzhen* [Basics of the Scientific Research]. Kyiv: Profesional, 2004.
- Kuhn, Th. S. "The Structure of Scientific Revolutions". The University of Chicago. 1970. <https://www.lri.fr/~mbl/Stanford/CS477/papers/Kuhn-SSR-2ndEd.pdf>
- Mashkov, A. *Problemy teorii derzhavy i prava. Osnovy* [Problems of the Theory of State and Law. Foundations]. Kyiv: K. I. S., 2008.
- Osnovy metodolohii ta orhanizatsii naukovykh doslidzhen* [Fundamentals of Methodology and Organization of Scientific Research]. Kyiv: TsUL, 2010.
- Pinto, R. C. *Argument, Inference and Dialectic: Collected Papers on Informal Logic*. Springer, 2001.
- Popper, K. *Logika nauchnogo issledovaniya* [The Logic of Scientific Research]. Moscow: Respublika, 2004.
- Radko, T. N. *Teoriya gosudarstva i prava* [Theory of State and Law]. Moscow: Prospekt, 2009.
- Savostianova, M. V. "Struktura ta funktsionalnyi diapazon paradyhmalnoi nauky" [Structure and Functional Range of Paradigmatic Science]. *Filosofia nauky: tradytsii ta innovatsii*, no. 1 (2) (2010): 18-26. <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/757/1/Struktura%20ta%20funktsionalnyi%20diapazon.pdf>
- Sheiko, V. M., and Kushnarenko, N. M. *Orhanizatsiia ta metodyka naukovo-doslidnytskoi diialnosti* [Organization and Methods of Research Activities]. Kyiv: Znan-ia-Pres, 2002.
- Surmin, Yu. P. *Maisternia vchenoho* [Scientist's Workshop]. Kyiv: Konsortsiium z udoskonalennia menedzhment-osvity v Ukraini, 2006.
- Tarakhonych, T. I. "Metodolohichniy instrumentarii naukovoho piznannia" [Methodological Tools of Scientific Cognition]. *Pravova derzhava*, no. 28 (2017): 118-126.
- Vyshnovetska, S. V. *Metodolohiia nauky trudovoho prava* [Methodology of Labor Law Science]. Kyiv: Nika-Tsentr, 2014.